



WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 marca 2026 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Marek Pietruszyński (przewodniczący)

SSN Tomasz Artymiuk (sprawozdawca)

SSN Jerzy Grubba

w sprawie **Ł. B.**

skazanego wyrokiem łącznym,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.,

w dniu 18 marca 2026 r.,

kasacji wniesionej przez Prokuratora Generalnego na niekorzyść skazanego

od prawomocnego wyroku łącznego Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto
w Poznaniu

z dnia 8 października 2024 r., sygn. akt VIII K 622/24,

**1. uchyla zaskarżony wyrok i na podstawie art. 572 k.p.k.
umarza postępowanie w przedmiocie wyroku łącznego;**

2. kosztami procesu obciąża Skarb Państwa.

Tomasz Artymiuk

Marek Pietruszyński

Jerzy Grubba

UZASADNIENIE

Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w Poznaniu wyrokiem łącznym z dnia 8 października 2024 r., sygn. akt VIII K 622/24, w sprawie Ł. B. , skazanego prawomocnymi wyrokami:

1. Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 24 lipca 2020 r., sygn. akt VI K 413/20, za przestępstwo z art. 62 ust. 1 i 2 ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii popełnione w dniu 19 grudnia 2019 r., na karę 2 lat pozbawienia wolności;
2. Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 25 kwietnia 2022 r., sygn. akt VI K 1330/21, za przestępstwo z art. 281 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 2 k.k. popełnione w dniu 23 grudnia 2021 r. na karę roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności;
3. Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w Poznaniu z dnia 29 kwietnia 2022 r., sygn. akt VIII K 89/22, za przestępstwo z art. 278 § 1 k.k. w zw. z art. 64 § 1 k.k. popełnione w dniu 27 listopada 2021 r., na karę 4 miesięcy pozbawienia wolności,

na podstawie art. 85 § 1 i 2 k.k., art. 86 § 1 k.k. połączył w pkt. 1 tego wyroku kary pozbawienia wolności orzeczone wyrokami wskazanymi w pkt. 2 i 3 i wymierzył łączną karę pozbawienia wolności w wymiarze roku i 10 miesięcy.

W pkt. 2 opisywanego wyroku na podstawie art. 572 k.p.k. w pozostałym zakresie umorzył postępowanie, a w pkt. 3 na podstawie art. 577 k.p.k. na poczet kary łącznej zaliczył skazanemu okres rzeczywistego pozbawienia wolności w sprawie Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu o sygn. VI K 1330/21 od dnia 24 grudnia 2021 r. godz. 07.45 do dnia 24 grudnia 2021 r. godz. 11.50 i od dnia 27 marca 2024 r. nadal, rozstrzygając w pozostałych punktach wyroku o kosztach postępowania.

Wobec niezaskarżenia, powyższy wyrok uprawomocnił się w dniu 16 października 2024 r.

Od opisanego wyroku łącznego kasację wniósł w dniu 26 września 2025 r. Prokurator Generalny, zaskarżając go w całości, na niekorzyść skazanego Ł. B. i

podnosząc zarzut rażącego i mającego istotny wpływ na treść wyroku naruszenia przepisów prawa procesowego, a mianowicie art. 366 § 1 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k. oraz art. 607e § 1 k.p.k. w zw. z art. 569 § 1 k.p.k., polegającego na zaniechaniu uwzględnienia i wyjaśnienia wynikających z akt sprawy istotnych informacji wskazujących, iż skazany Ł. B. został przekazany z Niemiec do Polski w celu wykonania orzeczonych wobec niego kar pozbawienia wolności, wskutek czego z naruszeniem zasady specjalności określonej w art. 607e § 1 k.p.k. doszło do połączenia w kwestionowanym wyroku łącznym kary roku i 8 miesięcy pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 25 kwietnia 2022 r., sygn. akt VI K 1330/21, z karą 4 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w Poznaniu z dnia 29 kwietnia 2022 r., sygn. akt VIII K 89/22, pomimo tego, że brak było warunków do połączenia opisanych wyżej skazań i orzeczenia kary łącznej pozbawienia wolności, gdyż kara wymierzona w sprawie o sygn. VIII K 89/22 nie stanowiła podstawy wydania skazanego na podstawie europejskiego nakazu aresztowania (ENA), jak również skazany nie zrzekł się w tej sprawie korzystania z zasady specjalności.

W oparciu o ten zarzut Autor kasacji wniósł o uchylenie zaskarżonego wyroku łącznego oraz umorzenie postępowania na podstawie art. 572 k.p.k.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Kasacja Prokuratora Generalnego okazała się oczywiście zasadna, a ponieważ wniesiona została z zachowaniem terminu określonego w art. 524 § 3 k.p.k., możliwe było jej uwzględnienie na posiedzeniu w trybie art. 535 § 5 k.p.k.

Wyrok łączny Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w Poznaniu jest nieprawidłowy, ponieważ zapadł z rażącą obrazą przepisów prawa karnego procesowego, opisaną w zarzucie kasacji.

Zgodnie z ugruntowaną linią orzecniczą Sądu Najwyższego zasada specjalności sformułowana w art. 607e § 1 k.p.k. stanowi przesłankę ujemną dla orzeczenia kary łącznej obejmującej kary pozbawienia wolności wymierzone za przestępstwa inne niż te które stanowiły podstawę wydania na podstawie

europejskiego nakazu aresztowania (ENA). Rażąco naruszenie art. 607e § 1 k.p.k. i zawartej w nim zasady specjalności stanowi zarówno wydanie wyroku łącznego obejmującego kary pozbawienia wolności nieobjęte decyzją o przekazaniu, niezależnie od zasady przyjętej za podstawę ukształtowania kary łącznej, jak i wykonanie uprzednio orzeczonej kary łącznej obejmującej takie kary.

W wyroku łącznym nie podlega zatem połączeniu kara pozbawienia wolności, której nie można wykonać w wypadku przekazania osoby ściganej ENA, gdy podstawą wydania nie było wykonanie tej kary, a skazany nie zrzekł się prawa do korzystania z zasady specjalności - art. 607e § 1 i 3 pkt 7 k.p.k. (tak np. Sąd Najwyższy w wyrokach z dnia: 20 października 2011 r., III KK 140/11; 20 stycznia 2015 r., III KK 369/14; 13 stycznia 2016 r., III KK 471/15; 6 lutego 2020 r., II KK 2/20; 12 października 2022 r., I KK 343/22).

Innymi słowy uchylenie przeszkody do wydania wyroku obejmującego kary pozbawienia wolności za inne czyny popełnione przez skazanego przed przekazaniem i niewskazane w orzeczeniu o przekazaniu, przy jednoczesnym braku oświadczenia państwa wykonania nakazu może nastąpić poprzez wyrażenie przez skazanego zgody na wykonanie tych kar i zrzeczenie się korzystania z zasady specjalności po przekazaniu (art. 607e § 3 pkt 7 k.p.k.), przy czym zrzeczenie to winno nastąpić w sposób jednoznaczny, dobrowolny, ze świadomością konsekwencji, a także poprzedzać wydanie wyroku łącznego. Samo złożenie np. wniosku o wydanie wyroku łącznego nie jest zatem równoznaczne ze zrzeczeniem się przez skazanego zasady specjalności (por. np. wyroki Sądu Najwyższego z dnia 9 lutego 2023 r., IV KK 324/22, i z dnia 9 stycznia 2024 r., II KK 426/23).

Tymczasem analiza materiału dowodowego zgromadzonego w niniejszej sprawie prowadzi do następujących konstatacji.

Wniosek o wydanie wyroku łącznego na podstawie art. 12b k.k.w. w odniesieniu do Ł. B. złożyła administracja Aresztu Śledczego w Jeleniej Górze. Skazany Ł. B. w pismach z dnia 25 sierpnia 2024 r. wniósł o przyznanie mu obrońcy z urzędu w toczącym się postępowaniu oraz o uwzględnienie przy wydawaniu wyroku łącznego orzeczeń zapadłych w Niemczech, skąd został deportowany do Polski. W

pismach tych wymieniony nie zrzekł się korzystania z zasady specjalności. Stanowisko w tym przedmiocie zostało wyraźnie potwierdzone przez skazanego na posiedzeniu Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w Poznaniu w dniu 16 stycznia 2025 r., sygn. akt VIII Ko 3091/24, a zatem już po wydaniu prawomocnego wyroku łącznego w niniejszej sprawie.

Z kolei zawarta w przywołanej wyżej korespondencji Ł. B. informacja o jego skazaniu w Niemczech i deportowaniu z tego kraju do Polski znalazła potwierdzenie w znajdującej się w aktach sprawy o wydanie wyroku łącznego dokumentacji uzyskanej z systemu NOE.SAD (umożliwiającego dostęp do Centralnej Bazy Danych Osób Pozbawionych Wolności) oraz w opinii o skazanym przedłożonej przez Areszt Śledczy w Poznaniu.

Wobec powyższego stwierdzenia konieczne było w realiach tej sprawy zweryfikowanie, czy orzeczeniu kary łącznej w wyroku łącznym nie stoi na przeszkodzie zasada specjalności określona w art. 607e § 1 k.p.k. Przypomnieć w tym miejscu bowiem należy, że stosownie do treści art. 366 § 1 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k. przewodniczący składu orzekającego ma obowiązek podjęcia niezbędnych czynności przed wydaniem wyroku łącznego zmierzających do wyjaśnienia wszystkich okoliczności pozwalających na dokładne ustalenie, czy zachodzą warunki do wydania wyroku łącznego, a jeśli tak, to które z wcześniejszych wyroków zawierających kary podlegające łączeniu powinny być objęte tym wyrokiem łącznym (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 16 października 2014 r., II KK 270/14).

Słusznie we wniesionej w tej sprawie kasacji skarżący podniósł, że z obowiązku tego *in concreto* przewodniczący składu orzekającego sądu *meriti* nie wywiązał się należycie i nie wyjaśnił, czy zachodzą przesłanki do orzeczenia kary łącznej w wyroku łącznym, co stanowi rażącą obrazę art. 366 § 1 k.p.k. i art. 410 k.p.k. w zw. z art. 574 k.p.k.

Dopiero po wydaniu zaskarżonego orzeczenia Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w Poznaniu uzyskał informację z Aresztu Śledczego w Poznaniu, do którego zostało ono przesłane celem wykonania kary łącznej pozbawienia wolności, że objęta węzłem kary łącznej jednostkowa kara pozbawienia wolności orzeczona wyrokiem

Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w Poznaniu z dnia 29 kwietnia 2022 r., sygn. akt VIII K 89/22, nie była przedmiotem europejskiego nakazu aresztowania (ENA) i w związku z tym mogło dojść do złamania zasady specjalności.

Następnie Sąd Rejonowy Poznań-Stare Miasto w Poznaniu uzyskał informacje, że wobec skazanego Ł. B. wydano ENA w trzech sprawach: 1) Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu o sygn. VI K 413/20 (sygn. akt III Kop 89/22), 2) Sądu Rejonowego Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu o sygn. III K 34/20 (sygn. akt III Kop 127/22), 3) Sądu Rejonowego Poznań-Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, sygn. akt VI K 1330/21 (sygn. akt III Kop 212/22) w związku z jego poszukiwaniem w celu odbycia kar pozbawienia wolności orzeczonych wyrokami wydanymi w tych sprawach.

W wyniku uruchomienia procedury ENA Ł. B. został wydany stronie polskiej przez stronę niemiecką w celu wykonania kar orzeczonych w opisanych wyżej sprawach. Nie został on natomiast przekazany w celu wykonania kary pozbawienia wolności orzeczonej wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w Poznaniu z dnia 29 kwietnia 2022 r., sygn. akt VIIIK 89/22.

Wobec powyższego objęcie węzłem kary łącznej w wyroku łącznym Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w Poznaniu o sygn. VIII K 622/24 skazania wynikającego z wyroku Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w Poznaniu o sygn. VIII K 89/22 rażąco naruszało art. 607e § 1 k.p.k. w zw. z art. 569 § 1 k.p.k., gdyż kara orzeczona tym wyrokiem z uwagi na występowanie zasady specjalności nie mogła zostać wprowadzona do wykonania.

Mając zatem na uwadze, że w niniejszej sprawie brak jest nadal warunków do orzeczenia kary łącznej, gdyż zasada specjalności nie przestała obowiązywać, za zasadny uznać należało wniosek skarżącego o uchylenie wyroku łącznego Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w Poznaniu o sygn. VIII K 622/24 i umorzenie postępowania w tym przedmiocie (art. 537 § 2 k.p.k. w zw. z art. 572 k.p.k.). Ponieważ ujemna przesłanka procesowa zdefiniowana w art. 607e § 1 k.p.k. k.p.k. ma charakter względny (usuwalny), a zatem umorzenie postępowania karnego z powodu braku zgody państwa wydającego na ściganie za dane przestępstwo nie

stanowi przeszkody do ponownego wszczęcia postępowania o wydanie wyroku łącznego, po uzyskaniu wymaganej zgody. Procedurę unormowaną w art. 607e § 3 pkt 8 k.p.k. może i powinien uruchomić sąd (wykonawczy), co może skutkować uzyskaniem zgody organu sądowego państwa wykonania nakazu na wykonanie tej kary. Tym samym podzielić należy stanowisko skarżącego co do kierunku wniesionej kasacji (por. wyrok Sądu Najwyższego z dnia 14 stycznia 2014 r., V KK 357/13, OSNKW 2014/8/61).

Zasygnalizować też należy, że Sąd Rejonowy Poznań-Grunwald i Jeżyce w Poznaniu wyrokiem łącznym z dnia 10 kwietnia 2025 r., sygn. akt III K 104/25, połączył karę 2 lat pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań- Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu z dnia 24 lipca 2020 r., sygn. akt VI K 413/20 z karą 5 miesięcy pozbawienia wolności orzeczoną wyrokiem Sądu Rejonowego Poznań- Grunwald i Jeżyce w Poznaniu z dnia 7 października 2024 r., sygn. akt III K 34/20 i wymierzył karę łączną 2 lat i 2 miesięcy pozbawienia wolności. Opisany wyrok łączny nie spowodował jednak utraty mocy poprzedniego wyroku łącznego, kwestionowanego obecnie w kasacji, gdyż nie ingerował w jego treść.

Mając na uwadze powyższe rozważania oraz trafność zarzutu kasacji, należało uchylić zaskarżony kasacją Prokuratora Generalnego wyrok Sądu Rejonowego Poznań-Stare Miasto w Poznaniu i umorzyć postępowanie na podstawie art. 572 k.p.k., a kosztami procesu w tym przedmiocie obciążyć Skarb Państwa.

Z tych wszystkich względów, orzeczono jak w części dyspozytywnej wyroku.

[J.J.]

[a.ł.]

Tomasz Artymiuk

Marek Pietruszyński

Jerzy Grubba

